

URDHËR
Nr. 118, datë 23.10.2012

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR MBIKËQYRJEN E SIGURISË NË
MENAXHIMIN E TRAFIKUT AJROR DHE NË SHËRBIMET E LUNDRIMIT AJROR”**

Në zbatim të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, të nenit 78, pika 4 të ligjit nr. 10 040, datë 22.12.2008 “Kodi Ajror i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

URDHËROJ:

1. Miratimin e rregullores “Për mbikëqyrjen e sigurisë në menaxhimin e trafikut ajror dhe në shërbimet e lundrimit ajror”, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij urdhri dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Në udhëzimin e Ministrit nr. 9, datë 3.6.2010 “Për kërkesat e përbashkëta të dispozitës së shërbimeve të navigimit ajror”, nënregullorja nr. 6/2010 “Për mbikëqyrjen e sigurisë në menaxhimin e trafikut ajror”, shfuqizohet.

3. Ngarkohet Autoriteti i Aviacionit Civil për zbatimin e këtij urdhri.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

**MINISTRI I PUNËVE PUBLIKE
DHE TRANSPORTIT
Sokol Olldashi**

RREGULLORE
**PËR MBIKËQYRJEN E SIGURISË NË MENAXHIMIN E TRAFIKUT AJROR DHE NË
SHËRBIMET E LUNDRIMIT AJROR**

Neni 1

Qëllimi dhe fusha e zbatimit

1. Kjo rregullore përcakton kërkesat që duhen përmbushur nga Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar për ushtrimin e funksionit të mbikëqyrjes së sigurisë në lidhje me shërbimet e lundrimit ajror, menaxhimin e fluksit të trafikut ajror (MFTA), menaxhimin e hapësirës ajrore (MHA) për trafikun ajror të përgjithshëm dhe funksionet e tjera të rrjetit.

2. Kjo rregullore duhet të aplikohet mbi aktivitetet e Autoritetit të Aviacionit Civil Shqiptar të mbikëqyrjes së sigurisë së shërbimeve të lundrimit ajror, MFTA-së, MHA-së dhe të funksioneve të tjera të rrjetit.

Neni 2

Përkufizime

1. Për qëllimet e kësaj rregulloreje do të përdoren përkufizimet e përcaktuara në nenin 2 të udhëzimit nr. 5, datë 3.6.2010 “Mbi krijimin e strukturës së Qiellit të Vetëm Evropian - kuadri rregullativ” dhe në nenin 3 të udhëzimit nr. 3, datë 7.2.2011 “Mbi rregullat e përbashkëta në fushën e aviacionit civil”.

2. Përkufizimi “certifikatë” i përcaktuar në nenin 2(15) të udhëzimit nr. 5, datë 3.6.2010 “Mbi krijimin e strukturës së Qiellit të Vetëm Evropian - kuadri rregullativ”, nuk duhet të aplikohet në këtë rregullore.

3. Përveç përkufizimeve të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni, për qëllim të kësaj rregulloreje:

1) “Masat korrigjuese” kuptojmë një veprim të marrë për të eliminuar shkakun e një mospërputhshmërie të gjetur;

2) “Sistemet funksionale” kuptojmë një kombinim të sistemeve, procedurave dhe burimeve njerëzore të organizuar për të kryer një funksion brenda kontekstit të MTA-së;

3) “Menaxhues i rrjetit” kuptojmë një organ të paanshëm dhe kompetent në përputhje me nenin 6(2) të këtij urdhri ose në përputhje me nenin 6 të udhëzimit nr. 7, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së, për të kryer detyrat e përshkruara në atë nen dhe në këtë rregullore;

4) “Funksionet e rrjetit” kuptojmë funksionet specifike të përshkruara në nenin 6 të udhëzimit nr. 7, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së;

5) “Organizatë” kuptojmë ofruesin e shërbimeve të lundrimit ajror ose një që ofron MFTA-ja ose MHA-ja ose funksione të tjera të rrjetit;

6) “Proces” kuptojmë disa aktivitete të ndërlidhura ose bashkëvepruese që kthejnë inputet në rezultate;

7) “Argument i sigurisë” kuptojmë demonstrim dhe fakte se një ndryshim i propozuar në një sistem funksional mund të implementohet brenda objektivave ose standardeve të përcaktuara nëpërmjet kuadrit ekzistues rregullator që konsiston në kërkesë-rregulloret e sigurisë;

8) “Direktivat e sigurisë” kuptojmë një dokument të lëshuar ose të përshtatur nga Autoriteti Kombëtar Mbikëqyrës i Shqipërisë, i cili përcakton veprimet që duhen kryer në një sistem funksional për të rikthyer sigurinë, kur faktet tregojnë që siguria e aviacionit mund të jetë cenuar;

9) “Objektivat e sigurisë” kuptojmë deklarata cilësore ose sasiore që përcaktojnë frekuencën maksimale ose probabilitetin që një rrezik pritet që të ndodhë;

10) “Rregullorja e auditimit të sigurisë” nënkupton një ekzaminim sistematik dhe të pavarur, i udhëhequr nga, ose nën përgjegjësinë e një autoriteti kompetent, për të përcaktuar nëse marrëveshja e plotë në lidhje me sigurinë e elementeve të tyre, produkteve ose shërbimeve, përputhen me kërkesat e marrëveshjes në lidhje me sigurinë dhe nëse ato janë implementuar në mënyrë efektive dhe janë të përshtatshme për të arritur rezultatet e pritura;

11) “Kërkesë-rregulloret e sigurisë” do të nënkuptojnë kërkesat e vendosura me anë të udhëzimeve përkatëse nga ministri i MPPT-së në legjislacionin kombëtar për ofrimin e shërbimeve të lundrimit ajror ose MFTA-së dhe funksionet e MHA-së ose funksione të tjera të rrjetit aq sa është e lejueshme nga kompetencat teknike dhe operacionale dhe aftësisë për të ofruar këto shërbime dhe funksione, menaxhimin e sigurisë së tyre, po aq sa sistemet, procedurat e lidhura dhe të qëndrueshme të tyre;

12) “Kërkesë sigurie” kuptojmë kërkesat për zvogëlimin e riskut, të përcaktuar nga strategjia e zvogëlimit të riskut që arrin një objektiv sigurie të veçantë, e që përfshin organizimin, operacionet, procedurat, funksionet, performancën dhe kërkesat e ndërveprimit ose karakteristikat mjedisore;

13) “Verifikimi” kuptojmë konfirmimin përmes lejimit të evidencës objektive që specifikon se kërkesat janë përmbushur;

14) “Pan-european MTA/SHLA” kuptojmë një aktivitet që është planifikuar dhe vendosur për shumicën e përdoruesve ose të shteteve anëtare dhe e cila mund të zgjasë përtej hapësirës ajrore të territoreve në të cilat aplikohet marrëveshja;

15) “Ente të kualifikuara” janë organizata që mund të kryejnë funksionet e mbikëqyrjes së sigurisë në MTA në rastet kur ky funksion delegohet nga AAC-ja e Republikës së Shqipërisë;

16) “Traktati i Lisbonës” është marrëveshja ndërkombëtare që amendon Traktatin e Maastrichtit dhe Traktatin e Lisbonës dhe përbën bazën kushtetuese të Bashkimit Evropian;

17) “EASA” është Agjencia Evropiane e Sigurisë në Aviacionin Civil.

Neni 3

Autoritetet kompetente për mbikëqyrjen

Për qëllimin e kësaj rregulloreje dhe pa paragjykuar njohjen e ndërsjellë të certifikatave të ofruesve të shërbimit të lundrimit ajror në përputhje me nenin 7(8) të udhëzimit nr. 6, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së dhe nenit 11 të udhëzimit nr. 3, datë 7.2.2011 të ministrit të MPPT-së, autoritetet kompetente për mbikëqyrje do të jenë:

a) Autoriteti i Aviacionit Civil Shqiptar, për organizatat që kanë vendin e tyre kryesor të operimit, kanë zyrat e regjistruara, të vendosura në Republikën e Shqipërisë dhe që ofrojnë shërbime të lundrimit ajror në territorin e Republikës së Shqipërisë;

b) Autoritetet kompetente të emëruara ose të vendosura sipas marrëveshjeve, si dhe organizatat, për të cilat, në bazë të marrëveshjeve të lidhura midis Republikës së Shqipërisë dhe shteteve anëtare të BE-së në përputhje me nenin 2 të udhëzimit nr. 6, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së, përgjegjësitë për mbikëqyrjen e sigurisë janë caktuar ndryshe nga pika “a”.

Këto marrëveshje duhet të përputhen me kërkesat në nenin 2(3) tek 2(6) të udhëzimit nr. 6, datë 3.6.2010 të ministrit;

c) Për OSHLA-të shqiptare, për sa kohë vendet e tyre kryesore të operimit dhe, në qoftë se ndonjëra ka zyrat e regjistrimit të vendosura jashtë territorit subjekt të dispozitave të Traktatit të

Lisbonës dhe që sigurojnë shërbimet e lundrimit ajror – MTA-ja në hapësirën ajrore të territorit në të cilin aplikohet Traktati i Lisbonës, autoriteti kompetent është Agjencia Evropiane e Sigurisë Ajrore, në bazë të një marrëveshjeje të formalizuar mes EASA-së dhe shtetit shqiptar;

d) Duhet konsideruar që, për organizatat që sigurojnë MTA/SHLA pan-europëan njësoj, si edhe funksionet e tjera të rrjetit të hapësirës ajrore, në territorin në të cilin aplikohet Traktati i Lisbonës, autoriteti kompetent është Agjencia Evropiane e Sigurisë Ajrore.

Neni 4

Funksioni i mbikëqyrjes së sigurisë

1. AAC-ja do të ushtrojë mbikëqyrje sigurie si pjesë e mbikëqyrjes së kërkesave të zbatueshme të shërbimeve të lundrimit ajror, si edhe MFTA-ja, MHA-ja dhe funksione të tjera të rrjetit, në mënyrë që të monitorojë realizimin e sigurt të këtyre aktiviteteve dhe të verifikojë se kërkesat e zbatueshme rregullatore të sigurisë dhe zbatimi i tyre janë përmbushur.

2. Kur përfundojnë një marrëveshje për mbikëqyrjen e organizatave aktive në blloqet funksionale të hapësirës ajrore, të cilat shtrihen përgjatë hapësirës ajrore që bie nën përgjegjësinë e më shumë se një shteti anëtar ose në rast se kalojnë kufirin e përgjegjësisë, AAC-ja duhet të identifikojë dhe shpërndajë përgjegjësitë për mbikëqyrjen e sigurisë në një mënyrë që siguron se:

- a) ekzistojnë pika specifike përgjegjësie për të zbatuar secilën kërkesë të kësaj rregulloreje;
- b) Shqipëria ka mekanizma të rishikimit të mbikëqyrjes së sigurisë dhe rezultateve të tyre;
- c) shkëmbim i informacionit të nevojshëm sigurohet ndërmjet AAC-së dhe OSHLA-së.

AAC-ja duhet të shqyrtojë vazhdimisht marrëveshjen dhe zbatimin praktik të saj në veçanti, në arritjen e zbardhjes së performancës së sigurisë.

3. Kur arrihet një marrëveshje për mbikëqyrjen e OSHLA-ve pjesëmarrje në blloqet funksionale të hapësirave ajrore ose në aktivitete ndërkufitare në të cilat EASA-ja, bazuar në nenin 3(b) është autoriteti kompetent për të paktën njërin nga OSHLA-të, AAC-ja e Shqipërisë, e cila do të koordinojë me EASA-në për të siguruar që pikat “a”, “b” dhe “c” e nenit 4 (2) janë duke u përmbushur.

Neni 5

Monitorimi i performancës së sigurisë

1. AAC-ja duhet të sigurojë monitorim të vazhdueshëm dhe vlerësim të niveleve të arritura të sigurisë, në mënyrë që të përcaktojë nëse ato përputhen me kërkesat e rregullores së sigurisë që zbatohen në blloqet e hapësirës ajrore që janë nën përgjegjësinë e saj.

2. AAC-ja duhet të përdorë rezultatet e monitorimit të sigurisë në mënyrë të veçantë për të përcaktuar zonat në të cilat verifikimi i përputhshmërisë me kërkesat e rregullores së sigurisë është i nevojshëm si një çështje prioritare.

Neni 6

Verifikimi i përputhshmërisë me kërkesat e rregullores së sigurisë

1. AAC-ja duhet të ndërtojë një proces, në mënyrë që të verifikojë:

a) përputhshmërinë e kërkesave paraprake të rregullores së sigurisë, të aplikueshme për lëshimin ose rinovimin e një certifikate të nevojshme për të ofruar shërbimet e lundrimit ajror, duke përfshirë kushtet e sigurisë të lidhura me të;

b) përputhshmërinë me çdo detyrim lidhur me sigurinë në aktin e lëshuar në përputhje me nenin 8 të udhëzimit nr. 6, datë 3.6.2010 të ministrit;

c) pajtueshmërinë e vazhdueshme të OSHLA-së me kërkesat e zbatueshme të rregullores së sigurisë;

d) implementimin e objektivave të sigurisë, kërkesave të sigurisë dhe kushteve të tjera lidhur me sigurinë të identifikuar në:

i) deklaratat e verifikimit të sistemeve, duke përfshirë çdo deklaratë përkatëse të konformitetit ose përshtatshmërisë për përdorimin e vazhdueshëm të sistemeve të lëshuara në përputhje me udhëzimin nr. 8, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së;

ii) procedurat e zbutjes dhe zvogëlimit të riskut të kërkuar nga kërkesat e rregullores së sigurisë që zbatohen në shërbimet e lundrimit ajror, MFTA-ja, MHA-ja dhe menaxheri i rrjetit;

e) implementimi i direktivave të sigurisë.

2. Procesi referuar në paragrafin 1:
 - a) duhet të bazohet në procedura të dokumentuara;
 - b) duhet të mbështetet në dokumentacion specifik për të siguruar personel për mbikëqyrjen e sigurisë me udhëzim për të kryer funksionet e tyre;
 - c) duhet të sigurojë organizatat e interesuara për ndonjë tregues të rezultateve të aktiviteteve të mbikëqyrjes së sigurisë;
 - d) duhet të bazohet në auditet rregullatore të sigurisë dhe shqyrtimeve të kryera në përputhje me nenet 7, 9 dhe 10;
 - e) duhet të sigurojë dëshmitë e nevojshme për të mbështetur veprimet e mëtejshme, që përfshijnë masa të paraqitura në nenin 9 të udhëzimit nr. 5, datë 3.6.2010 “Mbi krijimin e strukturës së Qiellit të Vetëm Evropian - kuadri rregullativ”, neni 7(7) i udhëzimit nr. 6, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së dhe nenet 10-25 dhe neni 68 të udhëzimit nr. 3, datë 7.2.2011 të ministrit të MPPT-së në situatat kur kërkesat e sigurisë së rregullores nuk po përmbushen.

Neni 7

Auditimet rregullatore të sigurisë

1. AAC-ja duhet të kryejë auditime rregullatore të sigurisë.
2. Auditet rregullatore të sigurisë, referuar në paragrafin 1:
 - a) duhet të sigurojnë AAC-në me evidencat e përputhshmërisë me kërkesë-rregulloret e zbatueshme të sigurisë dhe me zbatimin e marrëveshjeve, duke vlerësuar nevojat për përmirësime ose veprime korrigjuese;
 - b) duhet të jenë të pavarur nga aktivitetet e auditit të brendshëm të ndërmarra nga organizata që merren me sigurinë e saj ose sisteme të menaxhimit të cilësisë;
 - c) duhet të jetë kryer nga auditorë të kualifikuar në përputhje me kërkesat e nenit 12;
 - d) duhet të aplikohen për të kryer implementimin e marrëveshjes ose elementeve të saj dhe të proceseve, produkteve ose shërbimeve;
 - e) duhet të përcaktojnë nëse:
 - i) implementimi i marrëveshjeve përputhet me kërkesat e rregullores së sigurisë;
 - ii) veprimet e marra përputhen me marrëveshjet e implementuara;
 - iii) rezultatet e masave të marra përputhen me rezultate e pritura nga implementimi i marrëveshjeve;
 - f) duhet të çojë në korrigjimin e një mospërputhshmërie në përputhje me nenin 8.
3. Bashkë me programin e inspektimit të përcaktuar në nenin 8 të rregullores “Mbi kërkesat e përbashkëta për shërbimin e lundrimit ajror”, AAC-ja duhet të vendosë dhe të përditësojnë të paktën çdo vit një program të auditimeve rregullatore të sigurisë, në mënyrë që:
 - a) të mbulojë të gjitha zonat potenciale të sigurisë, duke u fokusuar tek ato zona ku janë identifikuar problemet;
 - b) të mbulojë të gjitha organizatat, shërbimet dhe funksionet e rrjetit që po veprojnë nën mbikëqyrjen e autoriteteve;
 - c) të sigurojë që auditimet janë kryer në përpjesëtim të drejtë me nivelin e rrezikut që vjen nga aktivitetet e organizatave;
 - d) të sigurojë që janë kryer mjaftueshëm auditime gjatë një periudhe 2-vjeçare për të kontrolluar përputhshmërinë për të gjitha këto organizata me zbatueshmërinë e kërkesave të rregulloreve të sigurisë në të gjitha fushat përkatëse të sistemit funksional;
 - e) të sigurojë ndjekjen e implementimit të veprimeve korrigjuese;
4. AAC-ja mund të vendosë të modifikojë qëllimin e planeve paraprake të auditimeve dhe të përfshijë auditime shtesë, kudo që lind nevoja.
5. AAC-ja duhet të vendosë se cilat rregullime, elemente, shërbime, funksione, produkte, vendndodhje fizike dhe aktivitete duhet të auditohen brenda një kornize të specifikuar kohe.
6. Vëzhgimet e auditit dhe identifikimi i ngjarjeve të pazakonta duhet të dokumentohen. Më vonë duhet të mbështeten me dëshmi dhe të identifikohen në terma të zbatueshmërisë së kërkesave të rregullores së sigurisë dhe implementimin e rregullimeve, kundrejt të cilit auditimi është kryer.
7. Duhet të hartohet një raport auditimi, duke përfshirë edhe detajet e mospërputhshmërive të gjetura.

Neni 8
Veprimet korrigjuese

1. AAC-ja duhet t'u komunikojë mospërputhshmëritë e gjetura gjatë auditimit organizatave të audituara dhe njëherësh duhet t'u kërkojë planet e veprimeve korrigjuese për të adresuar mospërputhshmëritë e identifikuar pa paragjykuar çdo veprim shtesë të kërkuar nga kërkesë-rregulloret e zbatueshme të sigurisë.

2. Organizatat e audituara duhet të përcaktojnë veprimet korrigjuese të konsideruara si të nevojshme për të korrigjuar mospërputhshmëritë, si dhe kuadrin kohor për implementimin e tyre.

3. AAC-ja duhet të vlerësojë veprimet korrigjuese, si dhe implementimin e tyre siç është përcaktuar nga organizata e audituar dhe t'i pranojë ato nëse vlerësimi tregon që këto veprime korrigjuese janë të mjaftueshme për të adresuar mospërputhshmëritë.

4. Organizatat e audituara duhet të nisin zbatimin e veprimeve korrigjuese të pranuar nga AAC-ja. Këto veprime korrigjuese dhe ndjekja e vazhdueshme e procesit duhet të përfundojnë brenda periudhës kohore të pranuar nga AAC-ja.

Neni 9
Mbikëqyrja e sigurisë së ndryshimeve në sistemet funksionale

1. OSHLA-ja duhet të përdorë vetëm procedurat e pranuar nga AAC-ja kur vendoset për të futur një ndryshim që lidhet me sigurinë në sistemin e tyre funksional. Në rastet e ofruesit të shërbimit të trafikut ajror dhe ofruesit të shërbimit të komunikimit, lundrimit dhe mbikëqyrjes, AAC-ja do të pranojë këto procedura në kuadër të zbatimit të rregullores në fuqi "Kërkesat e përbashkëta për ofrimin e shërbimit të lundrimit ajror".

2. OSHLA-ja duhet të njoftojë AAC-në për të gjitha ndryshimet e planifikuara që lidhen me sigurinë. Për këtë qëllim, AAC-ja duhet të ndërtojë procedurat e duhura administrative në përputhje me legjislacionin në fuqi.

3. Nëse nuk zbatohet neni 10, OSHLA-ja mund të implementojnë ndryshimet e njoftuara duke ndjekur procedurat e referuara në paragrafin 1 të këtij neni.

Neni 10
Shqyrtimi i procedurës së ndryshimeve të propozuara

1. AAC-ja duhet të shqyrtojë argumentet e sigurisë në lidhje me një sistem të ri funksional ose me ndryshimet në një sistem funksional ekzistues propozuar nga OSHLA-ja, kur:

a) vlerësimi i shkallës së rrezikshmërisë, i kryer në përputhje me aneksin 2, pika 3.2.4 të rregullores në fuqi për "Kërkesat e përbashkëta për shërbimin e lundrimit ajror" përcakton një rrezikshmëri të shkallës së parë ose të dytë për efektet e mundshme të rreziqeve të identifikuar; ose

b) implementimi i ndryshimeve kërkon futjen e standardeve të reja në aviacion.

Kur AAC-ja përcakton nevojën për rishqyrtim në raste të ndryshme nga ato të referuara në pikat "a" dhe "b", ata duhet të njoftojnë OSHLA-në që do të ndërmarrin një rishikim të sigurisë për ndryshimet e njoftuara.

2. Shqyrtimet do të bëhen në përpjesëtim të drejtë me nivelin e rrezikut, që vjen si pasojë e një sistemi të ri funksional ose nga ndryshimet e propozuara te sistemet funksionale ekzistuese.

Për shqyrtim duhet të veprohet duke konsideruar, sa më poshtë:

a) të përdoren procedurat e dokumentuara;

b) shqyrtimi të mbështetet në dokumentacionin specifik, me qëllim që të ofrojë personel të mbikëqyrjes së sigurisë me udhëzime për të kryer funksionin e tyre;

c) të marrë në konsideratë objektivat e sigurisë, kërkesat e sigurisë dhe kushte të tjera të lidhura me sigurinë që kanë lidhje me ndryshimet e shqyrtuara të identifikuar në:

i) deklaratat e verifikimit të sistemeve të përmendura në nenin 6 të udhëzimit nr. 8, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së;

ii) deklaratat e përshtatshmërisë për përdorimin e përbërësve të sistemit, të përmendura në nenin 5 të udhëzimit nr. 8, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së; ose

iii) dokumentacionin për vlerësimin dhe zbutjen e rrezikut krijuar në përputhje me kërkesë-

rregulloret e aplikueshme të sigurisë;

d) të identifikohen kushte të tjera në lidhje me sigurinë të lidhura me implementimin e ndryshimeve, kudo që nevojiten;

e) të vlerësohet pranueshmëria e argumenteve të sigurisë të paraqitura, duke marrë parasysh:

i) identifikimin e rrezikut;

ii) konsistencën në ndarjen shkallëve të rrezikshmërisë;

iii) vlefshmërinë e objektivave të sigurisë;

iv) vlefshmërinë, efikasitetin dhe realizueshmërinë e kërkesave të sigurisë dhe të çdo kushti tjetër të identifikuar të lidhur me sigurinë;

v) demonstrimin se objektivat e sigurisë, kërkesat e sigurisë dhe kushtet e tjera të lidhura me sigurinë janë plotësuar në vazhdimësi;

vi) demonstrimin se proceset e përdorura për të prodhuar argumentet e sigurisë përmbushin kërkesë-rregulloret e aplikueshme të sigurisë;

f) të verifikohen proceset e përdorura nga organizatat për të prodhuar argumente të sigurisë në lidhje me sistemin e ri funksional ose ndryshimet në sistemet funksionale ekzistuese të marra në konsideratë;

g) të identifikohet nevoja për verifikimin e përputhshmërisë në vazhdim;

h) të përfshihet çdo koordinim i nevojshëm i aktiviteteve me autoritetet përgjegjëse për mbikëqyrjen e sigurisë së vlefshmërisë dhe operacioneve të fluturimit;

i) të sigurohet njoftimi i miratimit, me kushtet kur ato janë të zbatueshme, ose mosmiratimin të shoqëruar me arsyet e ndryshimit të marra në shqyrtim.

3. Futja në shërbim e ndryshimeve të marra në konsideratë në inspektim, do të jenë subjekt i miratimit nga AAC-ja.

Neni 11

Subjekte të kualifikuara

1. Kur AAC-ja vendos që të delegojë te një subjekt i kualifikuar kryerjen e auditeve rregullatore të sigurisë ose inspektimet në përputhje me këtë rregullore, ai duhet të sigurojë se kriteret e përdorura për të përzgjedhur një subjekt ndërmjet të kualifikuarve të tjerë, në përputhje me nenin 3 të udhëzimit nr. 6, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së dhe me nenin 13 të udhëzimit nr. 3, datë 7.2.2011 të ministrit të MPPT-së përfshijnë sa më poshtë:

a) subjekti i kualifikuar ka përvojë paraprake në vlerësimin e sigurisë në subjektet e aviacionit;

b) subjekti i kualifikuar nuk është i përfshirë në të njëjtën kohë në veprimtari të brendshme në kuadër të sigurisë ose sistemeve të menaxhimit të sigurisë, të organizatës që mendohet të auditohet;

c) i gjithë personeli që ka të bëjë me kryerjen e auditeve rregullatore të sigurisë ose inspektimeve është trajnuar në mënyrë të përshtatshme dhe të kualifikuar dhe përmbush kriteret e kualifikimit të nenit 12(3) të kësaj rregulloreje.

2. Subjekti i kualifikuar do të pranojë mundësinë e të qenit i audituar nga AAC-ja ose ndonjë organ tjetër kompetent që vepron në emër të tij.

3. AAC-ja duhet të mbajë një regjistër të subjekteve të kualifikuara, të ngarkuara për të kryer auditet rregullatore të sigurisë ose inspektimet në emër të tyre. Të tilla të dhëna duhet të dokumentojnë përputhshmërinë me kërkesat e përfshira në paragrafin 1.

Neni 12

Aftësitë për mbikëqyrjen e sigurisë

1. AAC-ja duhet të marrë masat që të sigurojë mbikëqyrje të sigurt të OSHLA-së që vepron nën mbikëqyrjen e tij, duke përfshirë burimet e nevojshme për të zbatuar veprimet e përcaktuara në këtë rregullore.

2. AAC-ja duhet të prodhojë dhe të përditësojë çdo 2 vjet, një vlerësim të burimeve njerëzore të nevojshme për të ushtruar funksionet e mbikëqyrjes së sigurisë, bazuar në analizën e proceseve të kërkuara nga kjo rregullore dhe aplikimi i tyre.

3. AAC-ja duhet të sigurojë se të gjithë personat e përfshirë në aktivitetet e mbikëqyrjes së sigurisë janë kompetentë për të kryer funksionet që iu ngarkohen. Duke iu referuar kësaj, AAC-je:

a) duhet të përcaktojë dhe të dokumentojë edukimin, trajnimet, njohuritë operative dhe teknike, eksperiencat dhe kualifikimet lidhur me detyrat e tyre për secilin pozicion të përfshirë në aktivitetet e mbikëqyrjes së sigurisë në strukturat e tyre;

b) duhet të sigurojë trajnimin specifik për ata që janë të përfshirë në aktivitetet e mbikëqyrjes së sigurisë në strukturat e tyre;

c) duhet të sigurojë se personeli i zgjedhur për të kryer auditimet rregullatore të sigurisë, duke përfshirë personelin auditues nga ente të kualifikuara, plotëson kritere kualifikimi specifike të përcaktuara nga AAC-ja. Kriteret duhet të konsistojnë në:

i) njohjen dhe kuptimin e kërkesave lidhur me shërbimet e lundrimit në ajër, MFTA-ja, MHA-ja dhe funksione të tjera të rrjetit kundrejt të cilave auditimet rregullatore të sigurisë mund të kryhen;

ii) përdorimi i teknikave të vlerësimit;

iii) aftësitë e kërkuara për menaxhimin e një auditimi;

iv) demonstrimi i kompetencave të audituesve përmes vlerësimit ose një kuptimi tjetër të pranueshëm.

Neni 13

Direktivat e sigurisë

1. AAC-ja duhet të konsiderojë një direktivë sigurie kur ka përcaktuar ekzistencën e një situate të pazakontë në një sistem funksional që kërkon veprim të menjëhershëm.

2. Direktivat e sigurisë duhet të përcillen tek OSHLA-ja e interesuar dhe të përmbajnë minimumin e informacionit të mëposhtëm:

a) identifikimin e një situate të pasigurt;

b) identifikimin e sistemit funksional të prekur;

c) veprimet e kërkuara dhe arsyetimi i tyre;

d) limiti i kohës së pajtueshme për veprimet e kërkuara me direktivën e sigurisë;

e) datën e hyrjes në fuqi.

3. AAC-ja duhet t'i përcjellë një kopje të direktivës së sigurisë të EASA-së dhe Komisionit Evropian dhe çdo enti tjetër të interesuar (p.sh., bordi i investigimeve të aksidenteve dhe incidenteve), në veçanti atyre që janë të përfshirë në mbikëqyrjen e sigurisë së sistemeve funksionale të menaxhimit të trafikut ajror (p.sh., autoritetet kompetente të shteteve që bashkëpunojnë me AAC-në në mbikëqyrjen e sigurisë së MTA-së).

4. AAC-ja duhet të verifikojë përputhshmërinë me zbatueshmërinë e direktivave të sigurisë.

Neni 14

Të dhënat e mbikëqyrjes së sigurisë

AAC-ja duhet të mbajë dhe të ketë akses mbi të dhënat e përshtatshme lidhur me proceset e mbikëqyrjes së sigurisë, duke përfshirë raportet e të gjitha auditimeve rregullatore të sigurisë dhe të dhëna të tjera lidhur me sigurinë, me certifikatat, emërtimet, mbikëqyrja e sigurisë së ndryshimeve, direktivat e sigurisë dhe përdorimi i enteve të kualifikuara.

Neni 15

Raportimi i mbikëqyrjes së sigurisë

1. AAC-ja duhet të raportojë te ministri dhe Komisioni Evropian çdo vit mbi veprimet e mbikëqyrjes së sigurisë sipas kësaj rregulloreje. Raporti vjetor i mbikëqyrjes së sigurisë duhet të përfshijë, gjithashtu, informacionin e mëposhtëm mbi:

a) strukturën organizative dhe procedurat e AAC-së;

b) hapësirën ajrore nën përgjegjësinë e Republikës së Shqipërisë për të cilën është caktuar autoriteti kompetent, në qoftë se janë të aplikueshme, dhe OSHLA-ja nën mbikëqyrjen e autoritetit kompetent;

c) entet e kualifikuara, të autorizuar për të kryer auditimet rregullatore të sigurisë;

d) nivelet ekzistuese të burimeve të AAC-së;

e) çdo çështje mbi sigurinë e identifikuar nëpërmjet procesit të mbikëqyrjes së sigurisë nga AAC-ja.

2. Raportet e hartuara nga AAC-ja do të jenë pjesë e raportit vjetor të Komisionit Evropian, siç

kërkohet nga neni 12 i udhëzimit nr. 5, datë 3.6.2010 “Mbi krijimin e strukturës së Qiellit të Vetëm Evropian - kuadri rregullativ”.

Raportet vjetore të mbikëqyrjes së sigurisë duhet të vihen në dispozicion të shteteve anëtare në rastet kur është arritur një marrëveshje për blloqet e hapësirës ajrore funksionale, EASA-së dhe të programeve ose aktiviteteve të kryera sipas marrëveshjeve të lidhura ndërmjet shteteve që janë anëtare në këtë bllok funksional të hapësirës ajrore për të monitoruar ose audituar implementimin e mbikëqyrjes së sigurisë së shërbimeve të lundrimit ajror, MFTA-së, MHA-së dhe funksioneve të tjera të rrjetit.

Neni 16

Shkëmbimi i informacionit ndërmjet autoriteteve të aviacionit civil

AAC-ja mund të lidhin marrëveshje për bashkëpunim të ngushtë në përputhje me nenin 10 dhe 15 të udhëzimit nr. 3, datë 7.2.2011 të ministrit të MPPT-së dhe kapitullin 2(4) të udhëzimit nr. 6, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së, për të shkëmbyer çdo informacion të nevojshëm, për të siguruar mbikëqyrjen e sigurisë për të gjitha organizatat që ofrojnë funksionet ose shërbimet ndërkufitare.

Neni 17

Dispozita të përkohshme

Veprimet e nisura para hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje, në bazë të udhëzimit nr. 9, datë 3.6.2010 të ministrit të MPPT-së “Kërkesat e përbashkëta për shërbimin e lundrimit ajror”, duhet të menaxhohen në përputhje me këtë rregullore, duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje.

